

Brzozowski Jerzy

Brzozowski Jerzy
pseud. „furek”, „Gordano”

Syn Michała i Jadwigi z d. Borowska,
urodził się w Sochozie woj. białostockiej 8. 01. 1919r.
Pochodzi z rodziny ziemianiskiej, ojciec ~~sędzia~~
prawnik, własnie zmarły, udychocowany był
przez matkę i ojczyzna, który zastąpił mu ojca.

Po wstępnej nauce w domu zostaje uczniem
Gimnazjum O. O. Jezuickim w Wilnie, które kończy
w 1938 r., zdając maturę.

W starszych klasach przechodzi obowiązkowe
przekolenie ~~na Przypko wojhocz~~ w Przystoso-
wieniu Wojhoczym a także w Hufcu Pracy
w ramach którego pracuje przy budowie
szosy strategicznej w Kojranach pod Wilnem.
Łodatkous, przez ostatnie trzy lata gimnazjum,
^(ochotniczo) ~~urozeczaj~~ na systematyczne zajęcia w Hufcu
Konnym w 7 Szwadronie Pionierów przy
ul. Holenderskiej, dowodzoną przez st. m. Józefa
Lichtarowicza, (poległego pod Falaise) w
1944 r.)

Bezpośrednio po maturze, jako ochotnik,
odbywa służbę wojhocz w Szkole Podchorąż-
ych Rezerwy Kawalerii w Grudziądzu i
w 4-tym Pułku Artylerii Łanimeriskiej w
Wilnie. c. d. ~~Artylerii~~

W końcu września 1939 r. zostaje aresztowany w Wilnie przez NKWD i uwięziony do obozu jenieckiego Paulinenstr. Bor. Po zajęciu Ziemi Wileńskiej przez Litwę zostaje wraz z innymi zwolniony w końcu listopada 39 r. z obozu i odtransportowany do Wilna.

Do czasu wojny niemiecko-sowieckiej przebywał w Wilnie jak też w kocznych w maj. gospodarstwie / Motylek Soleornik. Prace w gospodarstwie, ~~jako też~~ jako robotnik leśny. Utrzymuje stałe kontakty z kolegami z siatki ZWZ.

Powojennie tłumaczy, przenosi się na stałe do rodzinnego maj. Szabelin w pow. Łowoszczyzna, gdzie zostaje administratorem.

Tam nawiązuje znajomości z mieszkańcami pobliskich wsi i zaciągów szlacheckich Zubhous i Zlatouszczynne z zamiarem utworzenia organizacji konspiracyjnej. Następuje to w grudniu 1941 r. ~~w Łowoszczyźnie~~ ^{przy pomocy} przybyłego na ten teren inspektora ZWZ "Andrieja" z komendy Okręgu w Lidzie. Jest przez niego zaprzysiężony i staje się jednym z pierwszych żołnierzy konspiracji ~~z~~ ^{po} przeniesienia na północ. Wchodzi do szóstego sztabu Komendanta Okręgu Łowoszczyzna "Stany" jako oficer ds. szkolenia bojowego i uzbrojenia.

Posiadając dokumenty niemieckie, pozostaje na swobodne poruszanie się w terenie w sprawach gospodarczych, oraz własne środki lokomocji (konie, woz) zabezpiecza ^{potrzebny} transport i współdziała w organizacji siatki we wschodniej części należącego powiatu. Zajmuje się także łącznością z sąsiednimi ośrodkami konspiracji w Lidzie, Baranowiczach,

Złotokowce

przewozi powoz, broni a także delegatów Okręgu na trasie
Stouogrodok - Baranowice i Lida, organizując dla nich
kwaterę etapowe w sąsiednim maj. Ozornów Kharpowiczon

W 1942 r w swoim majątku starała uargumentować dla
zamieszkania i pracy na stanowisku księgowego, Komman-
dantowi Okręgu Ludwikowi Stenartowiczowi „Miedziak”
uraz zong. Zasila także konspiracyjną pomocą w zbożu.
Od marca 1943 r w wyniku narastającego zagrożenia ze
strony band i partyzantki socjalistycznej amunicyjny jest do
przeniesienia się wraz zong do Stouogrodka. Tam dalej
pracuje w sztabie Okręgu, i w swoim mieszkaniu przyjmuje
nowego Komendanta Okręgu Mieczysława Świerżkiego „Świerż-
jak” też przyjeżdżających ~~po~~ oficerów Okręgu.

W 1943 r

W połowie marca 1944 r zostaje powołany do służby w oddzia-
łach partyzanckich Zgrupowania Nadniemieńskiego mjr/ppłk
Mieczysława Kalkiewicz „Kotwicz”. Otrzymuje przydział do
I bat. 77 pp AK kpt. Władysława Żogała „Zych” ^z gdzie jest ob-
organizowanego przez siebie batalionowego zwiadu konnego.
Obok działalności organizacyjno-szkoleniowej w zwiadzie,
dochodzi patrolami ^{kojarzonymi} w bieżącym pilnowaniu rejonów nadnie-
mieńskich przed penetracją socjalistycznej partyzantki i band
robunkowych z za p. Kiemna. Przeprowadza też doradne
akcje związane z ~~zapobieganiem oddziałów~~ z poborem zbior-
czywności z majątków w administracji niemieckiej, niżej
nie starając polycerki z pilnującą zalogą uajhocz.

W 2 rejonu działalności w obrębie Żelazka
na granicy pow. Lidzka i Szewcowa.

W połowie czerwca 1944 r „Gordana” zostaje ze swoim
zwiadem odkomenderowany do wyodrębnionej grupy opera-
cyjnej „Bagatelka” dołączony przez „Kotwicza”, której zada-
niem była wyprawa Kotożyńska dla p. wypracowania
z Pukerki i Talibochkiej narych oddziałów strażackich,

pod dowództwem ^{c.c.} ppr Adolfa Pilcha „Góra”.

W Bagatelce plut. pchr „Gordana” zostaje d-ec plutonu kanalicji z dwu potężzonych zwiadów I i VIII bat, który to pluton wchodzi w skład oddziału rozpoznawczego c.c. ktm. Jana Skochowskiego „Ostroga”. (Znajduje to potwierdzenie z książki Jana Erdmana „Brega do Ostrej Bramy” PWN-W-ua 1990 str. 300.)

Bitwa udział w bitwie pod Syndaliszkami na przedpolu Lwica z obfawą niemiecką i czerwonymi partyzantami z za Kamna a następnie w zasadce na silny niemiecki kondukt wójhocy pod Kwiathowami w rejonie Subotnicy.

W operacji Ostrej Brama uwalny ze swoim zwiadem w Zgrupowaniu nr 3 mjr Czesław Sebiński „Jermol”, atakując ~~nie~~ umocnienia wroga w osi Czarrego Traktu. Zostaje ciężko ranny w łożysku. Z pola bitwy ~~dotrą do~~ zostaje dowziany do I batalionu sanitarnego dr. Stefana Ciopińskiego „Korwin” z Obiegu Wileńskiego, gdzie przebywa do czasu wbrojenia. Potem jest umieszczony na melinech na usi i w Wilnie. W jesieni po wyliczeniu nadal znajduje się pod opieką wileńskiej siatki konspiracyjnej ^{AK} (raz i innymi ~~z~~ oficerami obiegu Nowogródzkiego). Prace na holii o 22 kwietnia 1945r otrzymuje przydział do 16 transportu ewakuacyjnego i wyjeżdża za granicę jastaniskę.

W kraju przez kilka pierwszych miesięcy ^{w białostockim} dwiatu w W. N. a w sierpniu po przyjeździe rodziny osiedla się w woj.

w nej bydgoskim. W kolejnych miesiącach zamieszkania jest stale z rodziną, inwigilowany przez UB i zostaje skreślony z listy uprawnionych do udziału w referendum w dniu 30.06.1946 w polsce.

W październiku 1950r jest aresztowany w Bydgoszczy pod zarzutem walki z partyzancką szturmą w nowogródzkim a także przynależności do wileńskich struktur ~~ale~~ podziemnych na Pomorzu. Po 8-miu miesiącach śledztwa zostaje zwolniony. Nadal sy-
kanoowany w znalezieniu pracy i ~~na~~ ^{stale eliminowany} z zajmowania stanowisk kierowniczych mimo posiadanego wykształcenia i kwalifikacji.

Przez cały czas pracy zawodowej, do przejścia na emeryturę w 1989r zaangażowany jest z rolnictwem, milionerjami, gospodarstwem rodzinnym. Prace w administracji gospodarczej, wykonawstwie inwestycyjnym a także ~~na~~ w instytutach naukowych. Kończy wyższe studia, broni pracy doktorskiej, zdobywa specjalizacje zawodowe i inżynierską. Równoległe z ~~pracą~~ ~~zaw~~ jest czynnym członkiem szeregu organizacji społecznych.

Odmnaczenia: "Za udział w wojnie obronnej 1939r" i "Wojna Polska", Krzyżem Armii Krajowej, Honorową Odmalą "Zołnierska AK Okręgów "Wiano" i "Kwi", Odmalą Pamiętności Akcji Burze. W 1993r otrzymuje nominację na stopień podporucznika W.P.

Posiada też liczne odznaczenia państwowe i resortowe m. innymi Krzyżem kawalerskim Orderem Odrodzenia Polski oraz odznaki honorowe organizacji społecznych. Od 1991r jest czynnym członkiem Światowego Związku

Ziarsku Żołnierzy AK Okręgu Bydgoski.

1. J. Brandt, - Ślasku, "Kronika wojny w walce 1940-1945"
Londyn ~~1950~~ 1976r

2. J. Erdmann, "Droga do Ostrej Bramy" W-wa 1990

3. Relacje własne

Witold Niesiwicki.